

۱۹ ژانویه، روز بازیابی هویت آذربایجانی‌ها

روز ن ۱۹ ژانویه سال ۱۹۹۰ یک روز تاریخی و به یاد ماندنی در تاریخ مردم جمهوری آذربایجان به حساب می‌آید.

آران نیوز / روز ۱۹ ژانویه سال ۱۹۹۰ یک روز تاریخی و به یاد ماندنی در تاریخ مردم جمهوری آذربایجان به حساب می‌آید. در واقع، در آخرین ماه‌های عمر حکومت شوروی که زمینه‌های سقوط و زوال آن در حال فراهم شدن بود، خیل عظیمی از مردم جمهوری آذربایجان با درک عمیق از هویت واقعی و اصیل خود به سوی مرزهای مشترک با جمهوری اسلامی ایران سرازیر شده و با برداشتن موانع مزی و گذشت از رودخانه ارس تمایلات و باورهای عمیق خود را برای بازگشت به فرهنگ دینی و گذشته تاریخی خود آشکارا اعلام کردند. این حرکت خودجوش مردم آذربایجان یک پیام روشن داشت و نشان داد که در طول ۲۰ سال دوره حاکمیت کمونیسم و الحاد، تبلیغات ضد ایرانی و ضد دینی اثرگذار نبوده است. در واقع، پیوندهای عمیق مذهبی و تاریخی مردم آذربایجان و ایران به عنوان یک عامل تعیین کننده خود را نشان داد و در ادامه با فروپاشی شوروی و استقلال جمهوری آذربایجان روند احیاء و بازیابی هویت مذهبی در این کشور وارد مرحله جدیدی شد.

با این حال، با حاکمیت لائیک ها در جمهوری آذربایجان و ایجاد موانع اساسی در بازیابی هویت ماندنی شاهد یک مبارزه جدی و همه جانبه با مظاهر دینی و اسلام گرایان هستیم. بررسی اقدامات و رفتارهای دولت آذربایجان نشان می‌دهد پروژه جعل و تحریف وقایع و مناسبت‌های تاریخی و مناسبت سازیهای ابزاری و غیرواقعی یک سیاست رسمی و هدفمند بوده، که همواره توسط دولتمردان این کشور دنبال شده است. در این راستا، اعلام روز ۳۱ دسامبر به عنوان «روز همبستگی آذربایجان» از سوی حیدر علی اف رئیس جمهور سابق آذربایجان از جمله اقداماتی بود که با هدف انحراف افکار عمومی و تحت الشاعع قرار دادن واقعیت‌های مناسبت نوزده ژانویه صورت گرفت. اما باید توجه داشت که افزایش روزافزون گرایشات دینی در سال‌های بعد و طرح مطالبات به حق و مشروع آن‌ها با استفاده از شیوه‌های مسالمت آمیز و آرام حاکی از تعقیق معارف اسلامی در میان مردم آذربایجان است. در این زمینه حضور عظیم و گسترده مردم آذربایجان در مراسم دهه محرم و ایام تاسوعاً و عاشورای حسینی در سال جاری یک شاخص مهم و قابل استناد محسوب می‌شود.

اگرچه دولتمردان آذربایجان آن‌ها را اتخاذ سیاست‌های خاص خود از جمله اعلام ۳۱ دسامبر به عنوان روز همبستگی آذربایجان سعی کرده اند این حادثه بسیار مهم به دست فراموشی سپرده شود، اما بی تردید روز نوزده ژانویه به عنوان یک نقطه عطف تاریخی در تاریخ اسلام و آذربایجان باقی خواهد ماند. اعلام روز ۱۹ ژانویه «از سوی حضرت آیت الله عاملی امام جمعه محترم اردبیل در خطبه‌های نماز جمعه تاریخ ۹۷/۰۱/۲۷ به عنوان «روز آذربایجان» و روز بازیابی هویت نسل آذربایجان اقدام بسیار مناسب و هوشمندانه ای بود که مناسبت اعلامی ۳۱ دسامبر را با چالش جدی مواجه کرد. نکته مهم و اساسی که باید در ارزیابی روز ۱۹ ژانویه مورد توجه قرار گیرد، آن است که اقدام مردم آذربایجان در بازگشت به هویت دینی خود در سال ۱۹۹۰ یک اقدام هیجانی و زودگذر نبوده بلکه یک جنبش و حرکت واقعی و ادامه دار است، که باید گرامی داشته شود.